

**ΕΛΛΗΝΙΚΗ ΔΗΜΟΚΡΑΤΙΑ
ΥΠΟΥΡΓΟΣ ΟΙΚΟΝΟΜΙΚΩΝ
ΝΟΜΙΚΟ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ**

**ΓΝΩΜΟΔΟΤΗΣΗ υπ' αριθμ. 9/2014
ΤΟΥ ΝΟΜΙΚΟΥ ΣΥΜΒΟΥΛΙΟΥ ΤΟΥ ΚΡΑΤΟΥΣ
Τμήματος Ε'
Συνεδρίαση της 14^{ης} Ιανουαρίου 2014**

Σύνθεση:

- Πρόεδρος** : Ιωάννης Τριάντος, Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.
- Νομικοί Σύμβουλοι** : Μεταξία Ανδροβιτισανέα, Κωνσταντίνος Χαραλαμπίδης, Βασιλική Πανταζή, Δημήτριος Αναστασόπουλος.
- Πάρεδρος** : Κωνσταντίνος Κυριόπουλος
(γνώμες χωρίς ψήφο)
- Εισηγητής** : Κωνσταντίνος Κυριόπουλος
- Ερώτημα** : Το υπ' αριθμ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ/Φ.58/452/οικ.16036/05.06.2013 έγγραφο της Γενικής Διεύθυνσης Κατάστασης Προσωπικού / Διεύθυνση Διοίκησης Ανθρώπινου Δυναμικού/Τμήμα Δικαιωμάτων και Υποχρεώσεων του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης.
- Περίληψη Ερωτήματος** : Ερωτάται : α) Αν οι περί αργίας διατάξεις του άρθρου 103 ν.3528/2007, όπως ισχύουν μετά την αντικατάστασή τους με την περ.1 της υποπαραγράφου Ζ.3 της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012, καταλαμβάνουν και εκκρεμείς υποθέσεις για πειθαρχικά παραπτώματα ή ποινικά αδικήματα που τελέστηκαν σε χρόνο πριν ή και μετά την ισχύ του ν. 4057/2012, β) Ποιό είναι το ύψος των αποδοχών που πρέπει να καταβληθεί σε υπαλλήλους που τελούν σε κατάσταση αργίας για το χρονικό διάστημα μετά την ισχύ του ν. 4093/2012.

Επί του ως άνω ερωτήματος το Νομικό Συμβούλιο του Κράτους (Ε' Τμήμα), γνωμοδότησε ως ακολούθως:

I. Στο υπ'αριθμ. πρωτ. ΔΙΔΑΔ/Φ.58/452/οικ.16036/05.06.2013 ερώτημα της Γενικής Διεύθυνσης Κατάστασης Προσωπικού του Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης (Υ.Δ.Μ.&Η.Δ.) αναφέρονται τα εξής:

«Σχετικά με το αντικείμενο του θέματος και ενόψει της υπ'αριθμ.55/2013 γνωμοδότησης του Β' Τμήματος του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους η οποία έχει γίνει αποδεκτή από τον Υπουργό Ανάπτυξης Ανταγωνιστικότητας Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, θέτουμε υπόψη σας τα εξής:

Σύμφωνα με την ως άνω γνωμοδότηση η οποία αφορά, μεταξύ άλλων, στο ζήτημα του ύψους των αποδοχών των υπαλλήλων που τελούν σε καθεστώς αργίας, στην περίπτωση υπαλλήλων οι οποίοι τέθηκαν σε αργία για αδικήματα που τελέστηκαν πριν την έναρξη ισχύος του ν.4057/2012, ήτοι πριν την 14.03.2012, πρέπει να εφαρμοσθεί η διάταξη του προϊσχύσαντος άρθρου 105 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007), δηλαδή πρέπει να καταβληθεί σε αυτούς το ήμισυ των αποδοχών τους. Στην περίπτωση υπαλλήλων οι πράξεις των οποίων εξακολούθησαν και μετά την έναρξη ισχύος του ν.4057/2012 πρέπει να εφαρμοστεί το άρθρο 105 παρ.2 του Υπαλληλικού Κώδικα όπως ισχύει μετά το ν.4057/2012, δηλαδή να καταβληθεί σε αυτούς το 1/3 των αποδοχών τους.

Κατ' ακολουθία των ανωτέρω, παρακαλούμε όπως επανεξετασθούν τα ανωτέρω ως προς το ύψος των αποδοχών που πρέπει να καταβληθούν στους υπαλλήλους αυτούς κατά το χρόνο κατά τον οποίο τελούν σε κατάσταση αυτοδίκαιης αργίας μετά την ισχύ του ν.4093/2012, ήτοι μετά την 12.11.2012. Το ζήτημα ανακύπτει σε εκκρεμείς υποθέσεις (περ.7 της υποπαραγράφου Ζ.3 της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ως άνω νόμου) ενόψει και της περίπτωσης 6 της υποπαραγράφου Ζ.3 της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012, που ορίζει ότι με την επιφύλαξη τυχόν αυστηρότερων διατάξεων, οι διατάξεις του 105 του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύει, εφαρμόζονται αναλόγως, ως προς τις ουσιαστικές προϋποθέσεις

της θέσεως σε αυτοδίκαιη ή δυνητική αργία, καθώς και ως προς τις συνέπειές της, σε όλες τις πειθαρχικές διαδικασίες.

Επιπροσθέτως, στην ως άνω γνωμοδότηση αναφέρεται ότι « για όσα πειθαρχικά παραπτώματα τελέστηκαν μετά την έναρξη ισχύος του νέου νόμου 4057/2012 θα εφαρμοστούν τόσο οι διατάξεις περί αργίας όσο και οι ουσιαστικές διατάξεις του πειθαρχικού δικαίου του νόμου αυτού, για όσα δε έλαβαν χώρα πριν την έναρξη ισχύος αυτού θα εφαρμοστούν οι αντίστοιχες διατάξεις του προϊσχύσαντος πειθαρχικού δικαίου του ν.3528/2007».

Παρακαλούμε για τις απόψεις σας όσον αφορά την ως άνω ερμηνεία, ενόψει των διατάξεων της περ.7 της υποπαραγράφου Ζ.3 της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 και της εγκυκλίου ΔΙΔΑΔ – ΔΙΠΙΔΔ/οικ.26188/12.11.2012, σύμφωνα με τις οποίες οι διατάξεις περί αργίας καταλαμβάνουν και τις εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση του ν.4093/2012 υποθέσεις».

II. Με το υπ'αριθμ. πρωτ. ΕΜΠΣ 6322/3334/11.06.2012 έγγραφο του Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων υποβλήθηκε ερώτημα σχετικά με την περίπτωση δημοσίων υπαλλήλων, σε βάρος των οποίων έχει ασκηθεί ποινική δίωξη και έχει εκδοθεί ένταλμα προσωρινής κράτησης για πράξεις αυτών που τελέσθηκαν πριν και μετά την ισχύ του ν.4057/2012 (ΦΕΚ Α' 54), που αντικατέστησε το Κεφάλαιο Στ', Μέρος Δ' (Αργία – αναστολή άσκησης καθηκόντων) και Ε' (Πειθαρχικό Δίκαιο) του Υπαλληλικού Κώδικα ν.3528/2007 (ΦΕΚ Α' 26).

Ειδικότερα, μεταξύ των τεθέντων ερωτημάτων, ζητήθηκε η γνώμη του Νομικού Συμβουλίου του Κράτους και για τα ακόλουθα θέματα: α) προκειμένου να γίνει παραπομπή των υπαλλήλων αυτών στο πειθαρχικό συμβούλιο θα εφαρμοστούν οι ουσιαστικές και διαδικαστικές διατάξεις του προϊσχύσαντος πειθαρχικού δικαίου του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007) ή οι αντίστοιχες διατάξεις του άρθρου δεύτερου του ν.4057/2012 που αντικατέστησε τις πρώτες και β) αν στις ίδιες περιπτώσεις όταν οι υπάλληλοι έχουν τεθεί ήδη σε αυτοδίκαιη αργία προκειμένου να προσδιορισθεί το ύψος των αποδοχών που πρέπει να καταβληθεί σε αυτούς θα εφαρμοστεί η διάταξη

του προϊσχύσαντος άρθρου 105 του ν.3528/2007 ή του αντίστοιχου άρθρου του ν.4057/2012.

Επί του ερωτήματος αυτού, το οποίο μετά το υπ'αριθμ. πρωτ. 144310/25.11.2012 έγγραφο της Κεντρικής Υπηρεσίας του Ν.Σ.Κ. συγχρεώθηκε στα Γραφεία Νομικού Συμβούλου Υπουργείου Διοικητικής Μεταρρύθμισης και Ηλεκτρονικής Διακυβέρνησης καθώς και Υπουργείου Ανάπτυξης, Ανταγωνιστικότητας Υποδομών Μεταφορών και Δικτύων, εκδόθηκε η υπ'αριθμ. 55/2013 Γνωμοδότηση του Β' Τμήματος του Ν.Σ.Κ. (Συνεδρίαση της 18ης Φεβρουαρίου 2013). Στα ως άνω, μεταξύ άλλων, τεθέντα ερωτήματα το Τμήμα δέχθηκε ομόφωνα τα ακόλουθα: **α)** Επειδή οι πράξεις για τις οποίες κατηγορούνται οι υπάλληλοι στην πρώτη περίπτωση τελέστηκαν πριν την έναρξη ισχύος του ν.4057/2012 (ΦΕΚ Α' 54), προκειμένου να γίνει παραπομπή των υπαλλήλων αυτών στο πειθαρχικό συμβούλιο θα εφαρμοστούν, σύμφωνα με τη διάταξη του άρθρου έβδομου παρ.1 του ν.4057/2012, οι ουσιαστικές διατάξεις του προϊσχύσαντος πειθαρχικού δικαίου (άρθρα 106 επ. ν.3528/2007) και οι διαδικαστικές διατάξεις του νεότερου πειθαρχικού δικαίου (άρθρο δεύτερο ν.4057/2012). Όσον δε αφορά τη δεύτερη περίπτωση των υπαλλήλων, όπου οι πράξεις εξακολούθησαν και μετά την έναρξη ισχύος του ν.4057/2012 (ήτοι μέχρι της 04.05.2012 στην προκειμένη περίπτωση)θα εφαρμοστούν τόσο οι ουσιαστικού, όσο και οι διαδικαστικού χαρακτήρα διατάξεις του νέου Πειθαρχικού Κώδικα του ν.4057/2012 και **β)** προκειμένου να καθοριστεί το ύψος των αποδοχών που πρέπει να καταβληθεί στους υπαλλήλους κατά το χρόνο κατά τον οποίο αυτοί τελούν σε κατάσταση αυτοδίκαιης αργίας, στη μεν πρώτη περίπτωση θα εφαρμοστεί η διάταξη του προϊσχύσαντος άρθρου 105 του ν.3528/2007 στη δε δεύτερη θα εφαρμοστεί η αντίστοιχη διάταξη του άρθρου 105, όπως αντικαταστάθηκε από το ν.4057/2012.

Δεδομένου δε ότι τα ερωτήματα, όπως αυτά υποβλήθηκαν από την ερωτώσα υπηρεσία, περιορίζονταν στην εφαρμογή των ως άνω διατάξεων του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007) ή των αντιστοιχων διατάξεων του ν.4057/2012 που αντικατέστησαν τις διατάξεις αυτές η ως άνω Γνωμοδότηση δεν επεκτάθηκε στην ερμηνεία των διατάξεων της υποπαραγράφου Ζ.3 του

άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 (ΦΕΚ Α' 222) που αντικατέστησαν εκ νέου τις διατάξεις των άρθρων 103 και 104 του Υπαλληλικού Κώδικα, καθόσον αυτές, ως μεταγενεστέρως εκδοθείσες, δεν άπτονταν των τεθέντων ερωτημάτων.

Μετά όμως την έκδοση του ν.4093/2012, με τις οικείες διατάξεις του οποίου αντικαταστάθηκαν εκ νέου οι διατάξεις των άρθρων 103 και 104 του Υπαλληλικού Κώδικα γεννήθηκε στη Διοίκηση προβληματισμός σχετικά με το ύψος των αποδοχών που πρέπει να καταβληθούν στους υπαλλήλους που ήδη τελούν σε κατάσταση αυτοδίκαιης αργίας, για το χρονικό διάστημα μετά την ισχύ του ν.4093/2012, ήτοι μετά την 12.11.2012, καθόσον η διάταξη της περ.7 της υποπαραγράφου Ζ.3 του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 ορίζει ότι οι διατάξεις των περιπτώσεων 1 έως 6 της υποπαραγράφου αυτής εφαρμόζονται και στις υποθέσεις που είναι εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως. Συναφώς, η ερωτώσα υπηρεσία ζητεί διευκρινίσεις ως προς την εφαρμογή της παραδοχής της εν λόγω γνωμοδότησης ότι «για όσα πειθαρχικά παραπτώματα τελέστηκαν μετά την έναρξη ισχύος του νέου ν. 4057/2012 θα εφαρμοστούν τόσο οι διατάξεις περί αργίας όσο και οι ουσιαστικές διατάξεις του πειθαρχικού δικαίου του νόμου αυτού, για όσα δε έλαβαν χώρα πριν την έναρξη ισχύος αυτού θα εφαρμοστούν οι αντίστοιχες διατάξεις του προϊσχύσαντος πειθαρχικού δικαίου του ν.3528/2007», ενόψει της διατάξεως της περ.7 της υποπαραγράφου Ζ.3 της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012, σύμφωνα με την οποία οι διατάξεις περί αργίας καταλαμβάνουν και τις εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση του ν.4093/2012 υποθέσεις.

III. 1. Στο άρθρο 103 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007) ορίζονταν οι περιπτώσεις που ο υπάλληλος τίθεται αυτοδίκαια σε αργία.

Με το άρθρο πρώτο του ν.4057/2012 (ΦΕΚ Α' 54) αντικαταστάθηκε το άρθρο 103 του ν.3528/2007 και ορίσθηκε ότι: «1. *Τίθεται αυτοδίκαια σε αργία ο υπάλληλος ο οποίος στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία, ύστερα από πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή ένταλμα προσωρινής κράτησης. Υπάλληλος που παραπέμφθηκε αμετακλήτως στο*

ακροατήριο προκειμένου να δικάσει για τα αδικήματα της δωροδοκίας, της υπεξαίρεσης περί την υπηρεσία, της κατάχρησης ανηλίκων σε ασέλγεια, της ασέλγειας με κατάχρηση εξουσίας ή της πορνογραφίας ανηλίκων, τίθεται αυτοδίκαια σε αργία...2. Τίθεται αυτοδίκαια σε αργία ο υπάλληλος στον οποίο επιβλήθηκε η πειθαρχική ποινή της οριστικής παύσης ή της προσωρινής παύσης άνω των έξι (6) μηνών...».

Επίσης, με την περίπτωση 1 της υποπαραγράφου Z.3 της παραγράφου Z του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 (ΦΕΚ Α' 222) αντικαταστάθηκε εκ νέου το άρθρο 103 του ν.3528/2007, όπως είχε αντικατασταθεί με το άρθρο πρώτο του ν.4057/2012 ως εξής: «1. Τίθεται αυτοδίκαια σε αργία : α) ο υπάλληλος που στερήθηκε την προσωπική του ελευθερία ύστερα από πρωτοβάθμια ή δευτεροβάθμια απόφαση ποινικού δικαστηρίου ή ένταλμα προσωρινής κράτησης, β) ο υπάλληλος κατά του οποίου εκδόθηκε ένταλμα προσωρινής κράτησης και στη συνέχεια ήρθη η προσωρινή κράτησή του ή αντικαταστάθηκε με περιοριστικούς όρους, «γ) ο υπάλληλος ο οποίος παραπέμφθηκε αμετακλήτως ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου για κακούργημα ή για τα αδικήματα της κλοπής, υπεξαίρεσης (κοινής και στην υπηρεσία), απάτης, εκβίασης, πλαστογραφίας, δωροδοκίας, καταπίεσης, απιστίας περί την υπηρεσία, καθώς και για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής» δ) ο υπάλληλος στον οποίο επιβλήθηκε η πειθαρχική ποινή της οριστικής ή της προσωρινής παύσης και ε) ο υπάλληλος ο οποίος έχει παραπεμφθεί στο αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο για τα παραπτώματα των περιπτώσεων α', γ', δ', ε', θ', ι', ιδ', ιη', κγ', κδ', κζ' κθ' και λγ του άρθρου 107 ή αντίστοιχα παραπτώματα του ίδιου άρθρου, όπως ίσχυε πριν την αντικατάστασή του με το άρθρο δεύτερο του ν.4057/2012, ή αντίστοιχα παραπτώματα του προϊσχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα (ν.2683/1999)...». Το εδάφιο γ της εσωτερικής παραγράφου 1 της περίπτωσης 1 της υποπαραγράφου Z3 της παραγράφου Z' του ν.4093/2012 αντικαταστάθηκε ως ανωτέρω με την παράγραφο 1 του άρθρου 14 ν.4111/2013 (ΦΕΚ Α' 18/25.01.2013) και ισχύει από 12.11.2012 σύμφωνα με τη διάταξη της παραγράφου 1 του άρθρου 49 του ίδιου νόμου.

Στην παράγραφο 2 του άρθρου 105 υπό τον τίτλο «Συνέπειες αργίας» του ν.3528/2007 ορίζεται ότι: «2. Στον υπάλληλο που τελεί σε κατάσταση αργίας καταβάλλεται το ήμισυ των αποδοχών του...».

Με το άρθρο πρώτο του ν.4057/2012 αντικαταστάθηκε το άρθρο 105 του ν.3528/2007, στις δε παραγράφους 2 και 3 του άρθρου 105, όπως κατά τα ανωτέρω αντικαταστάθηκε, ορίζεται ότι: «2. Στον υπάλληλο που τελεί σε κατάσταση αργίας ή σε αναστολή άσκησης καθηκόντων καταβάλλεται το ένα τρίτο (1/3) των αποδοχών του με εξαίρεση την περίπτωση του δευτέρου εδαφίου της παραγράφου 1 του άρθρου 103, κατά την οποία καταβάλλεται το ένα τέταρτο (1/4) των αποδοχών του...3. Ο υπάλληλος, στον οποίο επιβλήθηκε οποιαδήποτε πειθαρχική ποινή για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του, δεν δικαιούται αποδοχές αργίας».

2. Στις περιπτώσεις 6,7 και 9 της υποπαραγράφου Ζ.3 της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 ορίζονται τα εξής: « 6. Οι διατάξεις των άρθρων 103 και 104 του Υπαλληλικού Κώδικα (ν.3528/2007), 107 και 108 του Κώδικα Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων (ν.3584/2007) και 88 και 89 του Κώδικα Δικαστικών Υπαλλήλων (ν.2812/2000), όπως ισχύουν, έχουν εφαρμογή και στο προσωπικό που εργάζεται με οποιαδήποτε σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου στις υπηρεσίες, οι υπάλληλοι των οποίων διέπονται από τους ανωτέρω Κώδικες. Με την επιφύλαξη τυχόν αυστηρότερων διατάξεων, οι διατάξεις των άρθρων 103,104 και 105 του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύουν, εφαρμόζονται αναλόγως, ως προς τις ουσιαστικές προϋποθέσεις της θέσεως σε αυτοδίκαιη ή δυνητική αργία, καθώς και ως προς τις συνέπειές της, σε όλες τις πειθαρχικές διαδικασίες, που διέπουν το κάθε φύσεως και με οποιαδήποτε υπηρεσιακή σχέση δημοσίου δικαίου ή σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικό του δημόσιου τομέα όπως αυτός είχε οριοθετηθεί με το άρθρο 1 παρ.6 του ν.1256/1982 πριν τη θέση σε ισχύ του άρθρου 51 του ν.1892/1990, συμπεριλαμβανομένων όλων των φορέων που απαριθμούνται ειδικότερα στο άρθρο 14 παρ.1 του ν.2190/1994 και μη εξαιρουμένων των περιπτώσεων που απαριθμούνται στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 1 του ν.3812/2009. 7. Οι

διατάξεις των περιπτώσεων 1 έως 6 της παρούσας υποπαραγράφου εφαρμόζονται και στις υποθέσεις που είναι εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση του παρόντος νόμου στην εφημερίδα της Κυβερνήσεως...9. Στις περιπτώσεις αυτοδίκαιης αργίας της παραγράφου 1 περίπτωση ε' του άρθρου 103 του Υπαλληλικού Κώδικα και της παραγράφου 1 περίπτωση ε' του άρθρου 107 του Κώδικα Κατάστασης Δημοτικών και Κοινοτικών Υπαλλήλων, όπως αντικαθίστανται με τις περιπτώσεις 1 και 3 της παρούσας υποπαραγράφου, οι αποδοχές της αργίας ορίζονται στο 75% των νομίμων αποδοχών των υπαλλήλων».

IV. Α. Στη συζήτηση ενώπιον του Τμήματος επί του πρώτου ερωτήματος διατυπώθηκαν δύο γνώμες:

α. Η γνώμη της πλειοψηφίας, που απαρτίστηκε από τον Αντιπρόεδρο ΝΣΚ Ιωάννη Τριάντο και τους Νομικούς Συμβούλους Μεταξία Ανδροβιτσανέα, Κωνσταντίνο Χαραλαμπίδη, Βασιλική Πανταζή(ψηφοί τέσσερις -4), προς την οποία συντάχθηκε και ο εισηγητής Πάρεδρος Κωνσταντίνος Κυριόπουλος (συμβουλευτική γνώμη άνευ ψήφου) και σύμφωνα με την οποία έγιναν δεκτά τα ακόλουθα:

1. Με τις διατάξεις της περίπτωσης 1 της υποπαραγράφου Z.3 της παραγράφου Z του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012, με τις οποίες κατά τα ανωτέρω αντικαταστάθηκε το άρθρο 103 του ν.3528/2007, διευρύνθηκαν οι περιπτώσεις υπό τη συνδρομή των οποίων οι υπάλληλοι τίθενται σε αυτοδίκαιη αργία, ώστε να επιτυγχάνεται η άμεση απομάκρυνση όσων δίδονται ή τιμωρούνται για σοβαρά ποινικά αδικήματα και πειθαρχικά παραπτώματα. Άλλωστε, η θέση του υπαλλήλου σε αργία αποτελεί εξαιρετικό διοικητικό μέτρο προσωρινού χαρακτήρα και όχι πειθαρχική ποινή. Αποσκοπεί στην απομάκρυνση του εγκαλούμενου από την ενεργό άσκηση των καθηκόντων του για λόγους διασφάλισης του κύρους της υπηρεσίας, αποτροπής της διατύπωσης δυσμενών σχολίων σε βάρος της, εξασφάλισης της εύρυθμης λειτουργίας της, αλλά και στην ομαλή διεξαγωγή της σχετικής ελεγκτικής διαδικασίας. (ΣΤΕ 27/2008,2163/2004,15/2003, Γνωμ. ΝΣΚ 55, 173/2013, 551/2008).

Επίσης, με τις διατάξεις της περίπτωσης 6 της ως άνω υποπαραγράφου Z.3 προβλέφθηκε, με την επιφύλαξη τυχόν αυστηρότερων διατάξεων, η ανάλογη εφαρμογή των διατάξεων των άρθρων 103, 104 και 105 του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύουν, ως προς τις ουσιαστικές προϋποθέσεις της θέσεως σε αυτοδίκαιη ή δυνητική αργία, καθώς και ως προς τις συνέπειές της σε όλες τις πειθαρχικές διαδικασίες που διέπουν το κάθε φύσεως και με οποιαδήποτε υπηρεσιακή σχέση δημοσίου δικαίου ή σχέση εργασίας ιδιωτικού δικαίου προσωπικό του δημοσίου τομέα, όπως αυτός έχει οριοθετηθεί με το άρθρο 1 παρ.6 του ν.1256/1982 πριν τη θέση σε ισχύ του άρθρου 51 του ν.1892/1990, συμπεριλαμβανομένων όλων των φορέων που απαριθμούνται ειδικότερα στο άρθρο 14 παρ.1 του ν.2190/1994 και μη εξαιρουμένων των περιπτώσεων που απαριθμούνται στην παράγραφο 2 του ίδιου άρθρου, όπως ισχύει μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο 1 του ν.3812/2009. Σκοπός της ρύθμισης αυτής είναι η επέκταση της εφαρμογής των διατάξεων για την αργία, αυτοδίκαιη και δυνητική, και τις συνέπειές της, όπως ισχύουν, στο σύνολο των υπαλλήλων και λειτουργών του δημοσίου τομέα, επιφυλασσομένης της ισχύος τυχόν αυστηρότερων διατάξεων.

Με τη μεταβατικού χαρακτήρα διάταξη της περίπτωσης 7 της υποπαραγράφου Z.3 ορίσθηκε ότι οι διατάξεις των περιπτώσεων 1 έως 6 της υποπαραγράφου αυτής εφαρμόζονται και στις υποθέσεις που είναι εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση του νόμου αυτού. Τίθεται ζήτημα αν ως εκκρεμείς υποθέσεις πρέπει να θεωρηθούν μόνο οι πειθαρχικές ή και οι ποινικές. Κατά την γνώμη της πλειοψηφίας του Τμήματος, παρά το γεγονός ότι στην αιτιολογική έκθεση του νόμου αναφέρονται μόνο οι πειθαρχικές υποθέσεις, θα πρέπει να θεωρηθεί ότι στην έννοια των εκκρεμών υποθέσεων εμπίπτουν τόσο οι πειθαρχικές όσο και οι ποινικές υποθέσεις. Και τούτο καθόσον ο τίτλος της κρίσιμης διάταξης της υποπαραγράφου Z.3 είναι «Αργία στο πλαίσιο της πειθαρχικής και ποινικής διαδικασίας», οι δε περιπτώσεις που αποτελούν τις ουσιαστικές προϋποθέσεις θέσης του υπαλλήλου σε αυτοδίκαιη αργία, οι οποίες τέθηκαν για πρώτη φορά με την προπαρατεθείσα διάταξη της περίπτωσης 1 της αυτής υποπαραγράφου Z.3, που αντικατέστησε το άρθρο 103 του Υπαλληλικού Κώδικα, αφορούν τόσο ποινικές όσο και πειθαρχικές

υποθέσεις. Επιπροσθέτως, στην περίπτωση που ο νομοθέτης ήθελε με μεταβατικού χαρακτήρα διάταξη να περιορίσει την εφαρμογή του νεότερου νόμου μόνο στις εκκρεμείς πειθαρχικές υποθέσεις διατύπωσε τούτο ρητά, όπως στην περίπτωση του άρθρου εβδόμου του ν.4057/2012, όταν είχε το πρώτον αντικατασταθεί το άρθρο 103 του Υπαλληλικού Κώδικα με το άρθρο πρώτο του νόμου αυτού.

2. Συνεπώς, η διάταξη του άρθρου 103, όπως αντικαταστάθηκε κατά τα ανωτέρω και ισχύει καταλαμβάνει και τις εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση του ν.4093/2012 (12.11.2012) πειθαρχικές και ποινικές υποθέσεις, ανεξαρτήτως του χρόνου διάπραξης του πειθαρχικού παραπτώματος ή του ποινικού αδικήματος, υπό την αυτονόητη προϋπόθεση της μη συμπλήρωσης του χρόνου παραγραφής. Ο υπάλληλος που εμπίπτει σε μία από τις περιπτώσεις (α' έως ε') του άρθρου 103 του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως ισχύει, τελεί αυτοδικαίως σε αργία, η δε διαπιστωτική πράξη θέσης σε αργία εκδίδεται αμελλητί από το αρμόδιο για το διορισμό του υπαλλήλου όργανο και ανατρέχει στο χρόνο που συντελέστηκαν οι προϋποθέσεις επιβολής του. Μετά την εφαρμογή της διάταξης της περίπτωσης 7 της υποπαραγράφου Z3 της παραγράφου Z του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 υπάλληλος, ο οποίος εμπίπτει σε μία από τις περιπτώσεις του αρ.103 του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με την περίπτωση 1 της αυτής υποπαραγράφου Z.3 και ισχύει, τίθεται αυτοδικαίως σε αργία, εφόσον η πειθαρχική ή ποινική του υπόθεση είναι κατά το χρόνο δημοσίευσης του ν.4093/2012 εκκρεμής, αδιαφόρως αν τα πειθαρχικά παραπτώματα ή τα ποινικά αδικήματα τελέστηκαν σε χρόνο πριν ή μετά την ισχύ του ν.4057/2012.

β. Σύμφωνα με τη γνώμη του Νομικού Συμβούλου του Κράτους Δημητρίου Αναστασόπουλου (Ψήφος μία-1) που μειοψήφησε, πρέπει να γίνουν δεκτά τα εξής:

1. Με το ν. 4093/2012, άρθρο πρώτο, υποπαραγράφος Z.3 περ.1 αντικαταστάθηκαν, μεταξύ άλλων, τα άρθρα 103 (αυτοδίκαιη θέση σε αργία) και 104 (δυνητική θέση σε αργία) του Υπαλληλικού Κώδικα. Στην περ.7 της εν λόγω υποπαραγράφου αναφέρεται ότι οι νέες αυτές διατάξεις εφαρμόζονται

και στις υποθέσεις που είναι εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση του ν.4093/2012 (ΦΕΚ Α΄ 222/12.11.2012). Οι νέες αυτές ρυθμίσεις, προφανώς και κατ' αρχήν μόνο εκ του γράμματός τους, εισάγουν αυστηρότερο δίκαιο, αφού ενδεικτικά, διαπιστώνεται ότι διευρύνονται κατά πολύ οι περιπτώσεις που συντρέχει η επιβολή του μέτρου της αυτοδίκαιης αργίας σε σχέση με όσα προέβλεπε το εγγύς χρονικά προγενέστερο δίκαιο (ν.4057/2012, άρθρο πρώτο). Εκ του λόγου τούτου της αυστηροποίησης του δικαίου υφίσταται επαρκής δικαιολογητική βάση να γίνει δεκτό ότι ως εκκρεμείς νοούνται οι υποθέσεις αργίας. Ο νομοθέτης εν επιγνώσει της αυστηροποίησης του δικαίου και προς άρση οιασδήποτε αμφιβολίας επέλεξε να προβλέπεται ρητά ότι οι νέες αυστηρότερες διατάξεις εφαρμόζονται σε υποθέσεις υπαλλήλων, οι οποίες ως προς το ζήτημα της αργίας, δεν έχουν εισέτι κατά την έναρξη ισχύος των νέων, αυστηρότερων, ρυθμίσεων, ολοκληρωθεί. Ως εκκρεμείς υποθέσεις αργίας μπορούν να νοηθούν εκείνες των οποίων ο λόγος επιβολής αργίας συνέτρεξε πριν την ισχύ του νόμου και εκκρεμεί είτε η έκδοση διαπιστωτικής πράξης περί περιελεύσεως σε αυτοδίκαιη αργία ή έχει ήδη εισαχθεί η υπόθεση στο αρμόδιο υπηρεσιακό συμβούλιο σε περίπτωση δυνητικής αργίας και αναμένεται απόφαση.

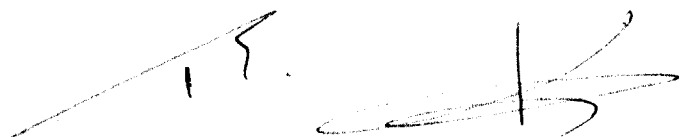
2. Ως προς την περαιτέρω κατανόηση του ποιες υποθέσεις εννοούνται ως εκκρεμείς στις ως είρηται διατάξεις, παρατηρείται ότι σε κάθε περίπτωση που εισάγονται ρυθμίσεις μεταβατικού, διαχρονικού δικαίου ο νομοθέτης μετέρχεται συχνότατα ταυτόσημη διατύπωση όταν θέλει το νέο δίκαιο να ισχύσει και σε εκκρεμείς κατά το χρόνο έναρξης ισχύος του υποθέσεις: υποθέσεις, βεβαίως, ως προς τα ίδια (αυτονοήτως και προφανώς) ζητήματα τα οποία ρυθμίζει το νέο αυτό δίκαιο. Όταν, κατά λογική συνέπεια οι νέες διατάξεις ρυθμίζουν ζητήματα περί την αργία υπαλλήλων (προϋποθέσεις επιβολής αργίας κλπ) είναι λογικά συνεπές να γίνει δεκτό ότι η πρόβλεψη περί ισχύος των νέων διατάξεων και σε εκκρεμείς υποθέσεις, αναφέρεται δίχως άλλο, κατά νομική (αλλά και λογική) αλληλουχία, σε εκκρεμείς υποθέσεις του ίδιου αντικειμένου, δηλ. της αργίας.

3. Στην εισηγητική έκθεση γίνεται μνεία ότι με τις περί των ο λόγος διατάξεις του νόμου περί αργίας ορίζεται ρητά ότι εφαρμόζονται και στις

εκκρεμείς πειθαρχικές διαδικασίες. Η εισηγητική έκθεση, συνεπώς, φαίνεται να προτρέπει στην εφαρμογή διατάξεων περί αργίας σε εκκρεμείς πειθαρχικές υποθέσεις. Αυτό μόνο ως παράδοξο μπορεί να εκληφθεί, αφού με βάση το σύνολο των περί πειθαρχικού ελέγχου και αργίας διατάξεων του ίδιου νόμου (αλλά και πασών των προϊσχυσασών) η αργία είναι μέτρο που έπεται του πειθαρχικού ελέγχου και τον προϋποθέτει: Ο πειθαρχικός έλεγχος λαμβάνεται υπόψη ως προς την επακόλουθη επιβολή ή όχι της αργίας και όχι αντιστρόφως. Με την έννοια αυτή η εισηγητική έκθεση πρέπει με τη σειρά της να εκληφθεί ότι αναφέρεται σε εκκρεμείς πειθαρχικές υποθέσεις κατά την έναρξη ισχύος του νόμου, οι οποίες θα ληφθούν υπόψη, όπως πλέον προβλέπονται με την δραστικά διευρυμένη στο νόμο αυτό περιπτώσιολογία τους σε εκκρεμείς υποθέσεις αργίας κατά την έναρξη ισχύος του νόμου. Εν άλλους, μέσω της εισηγητικής έκθεσης, νοείται ότι κατά την έναρξη ισχύος του νέου νόμου, όχι μόνο οι ολοκληρωθείσες αλλά και οι εκκρεμείς υποθέσεις πειθαρχικής φύσεως, όπως αυτές πλέον προβλέπονται σημαντικά διευρυμένες στο νόμο αυτό, ισχύουν και στις ήδη κατά τον ίδιο χρόνο, σύμφωνα με την γνώμη της μειοψηφίας που εκτενώς προεκτέθηκε, εκκρεμείς ως προ της επιβολής της αργίας υποθέσεις.

Β. Ως προς το δεύτερο ερώτημα το Τμήμα διατύπωσε ομόφωνα την ακόλουθη γνώμη:

Όσον αφορά το ύψος των αποδοχών των υπαλλήλων θα πρέπει να σημειωθεί ότι με τις διατάξεις της υποπαραγράφου Ζ3 της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 δεν τροποποιήθηκαν οι διατάξεις του άρθρου 105 του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως αυτές ισχύουν μετά την αντικατάσταση του άρθρου 105 ν.3528/2007 με το άρθρο πρώτο του ν.4057/2012. Με την περίπτωση 9 όμως της υποπαραγράφου Ζ3 προβλέφθηκε ότι για στις περιπτώσεις αυτοδίκαιης αργίας της παραγράφου 1 περίπτωση ε' του άρθρου 103 του Υπαλληλικού Κώδικα, όπως αντικαταστάθηκε με την περίπτωση 1 της υποπαραγράφου αυτής και ισχύει, οι αποδοχές της αργίας ορίζονται στο 75% των νομίμων αποδοχών των υπαλλήλων.

Επίσης, κατά τα προπαρατεθέντα, με τη διάταξη της περίπτωσης 7 της υποπαραγράφου Z3 της παραγράφου Z του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 ορίσθηκε ότι οι διατάξεις των περιπτώσεων 1 έως 6 της υποπαραγράφου αυτής εφαρμόζονται και στις υποθέσεις που είναι εκκρεμείς κατά τη δημοσίευση του ν.4093/2012 στην Εφημερίδα της Κυβερνήσεως (ήτοι, στις 12.11.2012).

Ενόψει των ανωτέρω, μετά την ισχύ του ν.4093/2012, στις εκκρεμείς πειθαρχικές και ποινικές υποθέσεις, εξαιτίας των οποίων ο υπάλληλος έχει τεθεί σε καθεστώς αργίας, τίθεται ο κανόνας ότι ο υπάλληλος αυτός κατά το χρόνο της αργίας λαμβάνει το 1/3 των αποδοχών του. Παράλληλα, όμως, προβλέφθηκαν τρεις εξαιρέσεις. Κατά την πρώτη εξαίρεση, που αφορά την περίπτωση του δευτέρου εδαφίου της παρ.1 του άρθρου 103 (όπως το άρθρο αυτό ίσχυε μετά την αντικατάστασή του με το άρθρο πρώτο του ν. 4057/2012) καταβάλλεται το ¼ των αποδοχών στον υπάλληλο που τελεί σε αργία λόγω αμετάκλητης παραπομπής του στο δικαστήριο προκειμένου να δικαστεί για τα αδικήματα της δωροδοκίας, της υπεξαίρεσης περί την υπηρεσία, της κατάχρησης ανηλίκων σε ασέλγεια, της ασέλγειας με κατάχρηση εξουσίας ή της πορνογραφίας ανηλίκων λόγω της ιδιαίτερης απαξίας των ποινικών αυτών αδικημάτων, με τη διάπραξη των οποίων πλήττεται καίρια το κύρος της υπηρεσίας αλλά και του διαπράξαντος αυτά υπαλλήλου. Σημειώνεται ότι οι συνεχείς τροποποιήσεις του άρθρου 103 του Υ.Κ. είχαν ως συνέπεια να μην υπάρχει στη νέα μορφή του άρθρου αυτού το δεύτερο εδάφιο της παραγράφου 1, στο οποίο παραπέμπει κατά τα ανωτέρω η παράγραφος 2 του άρθρου 105 του Υ.Κ. για την κατ' εξαίρεση καταβολή του ¼ των αποδοχών του υπαλλήλου που τελεί σε κατάσταση αργίας. Ενόψει όμως της ρυθμιστικής πρόθεσης του νομοθέτη, όπως αυτή προκύπτει από την αιτιολογική έκθεση επί του σχεδίου του μετέπειτα ν.4057/2012, δηλαδή να λαμβάνεται το ¼ των αποδοχών κατά το χρονικό διάστημα κατά το οποίο ο υπάλληλος ευρίσκεται σε κατάσταση αυτοδίκαιης αργίας λόγω διάπραξης σοβαρών εγκλημάτων από τα οποία πλήττεται καίρια το κύρος της υπηρεσίας, μπορεί να συναχθεί ερμηνευτικά ότι η εξαίρεση αυτή που προβλέπεται στην παράγραφο 2 του άρθρου 105 του Υ.Κ. αφορά τα εγκλήματα που ορίζονται

πλέον στην περίπτωση γ' της παρ.1 του άρθρου 103, ήτοι, όταν ο υπάλληλος παραπέμφθηκε αμετακλήτως ενώπιον του αρμοδίου δικαστηρίου για κακούργημα ή για τα αδικήματα της κλοπής, δωροδοκίας, καταπίεσης, απιστίας περί την υπηρεσία, καθώς και για οποιοδήποτε έγκλημα κατά της γενετήσιας ελευθερίας ή έγκλημα οικονομικής εκμετάλλευσης της γενετήσιας ζωής. Άλλωστε, τα εγκλήματα αυτά εν πολλοίς ταυτίζονται με εκείνα της προϊσχύσασας μορφής του άρθρου 103 Υ.Κ.

Κατά τη δεύτερη εξαίρεση, δεν καταβάλλονται αποδοχές στο διάστημα που ο υπάλληλος τελεί σε κατάσταση αργίας λόγω της επιβολής οποιασδήποτε πειθαρχικής ποινής για το παράπτωμα της αδικαιολόγητης αποχής από την εκτέλεση των καθηκόντων του, εξαιτίας της σοβαρότητας του διαγνωσθέντος πειθαρχικού παραπτώματος, το οποίο συνδέεται με την παρουσία του υπαλλήλου στην υπηρεσία. Κατά την τρίτη εξαίρεση, στους υπαλλήλους που τίθενται σε κατάσταση αυτοδίκαιης αργίας λόγω της παραπομπής τους στο αρμόδιο πειθαρχικό συμβούλιο για τα παραπτώματα των περιπτώσεων α', γ', δ', ε', θ', ι', ιδ', ιη', κγ', κδ', κζ' κθ' και λγ' του άρθρου 107 του ν.3528/2007, όπως ισχύει, ή τα αντίστοιχα παραπτώματα του ίδιου άρθρου, όπως ίσχυε πριν την αντικατάστασή του με το άρθρο δεύτερο του ν.4057/2012, ή αντίστοιχα παραπτώματα του προϊσχύοντος Υπαλληλικού Κώδικα (ν.2683/1999) καταβάλλεται το 75% των αποδοχών τους.

Συνεπώς, τόσο οι υπάλληλοι, οι οποίοι τίθενται σε κατάσταση αργίας μετά την ισχύ του ν.4093/2012, όσο και αυτοί που είχαν ήδη τεθεί σε καθεστώς αργίας και οι πειθαρχικές ή ποινικές υποθέσεις τους παραμένουν εκκρεμείς, με την έναρξη ισχύος του ν.4093/2012 (12.11.2012) λαμβάνουν το 1/3 των αποδοχών τους, εκτός αν υπάγονται σε μία από τις τρεις εξαιρέσεις που αναφέρθηκαν ανωτέρω, οπότε λαμβάνουν κατά περίπτωση το ¼, το 75% των αποδοχών τους ή δεν λαμβάνουν καθόλου αποδοχές, κατά τα ανωτέρω.

V. Σύμφωνα με τα προεκτεθέντα: α) στο μεν πρώτο ερώτημα το Τμήμα γνωμοδότησε κατά πλειοψηφία (ψήφοι τέσσερις έναντι μίας) ότι μετά την εφαρμογή της διάταξης της περίπτωσης 7 της υποπαραγράφου Ζ3 της παραγράφου Ζ του άρθρου πρώτου του ν.4093/2012 υπάλληλος, ο οποίος εμπίπτει σε μία από τις περιπτώσεις του αρ.103 του Υπαλληλικού Κώδικα,

όπως το άρθρο αυτό αντικαταστάθηκε με την περίπτωση 1 της αυτής υποπαραγράφου Ζ.3 και ισχύει, τίθεται αυτοδικαίως σε αργία, εφόσον η πειθαρχική ή ποινική του υπόθεση είναι κατά το χρόνο δημοσίευσης του ν.4093/2012 εκκρεμής, αδιαφόρως αν τα πειθαρχικά παραπτώματα ή τα ποινικά αδικήματα τελέστηκαν σε χρόνο πριν ή μετά την ισχύ του ν.4057/2012. β) Επί του δευτέρου ερωτήματος το Τμήμα γνωμοδότησε ομόφωνα ότι τόσο οι υπάλληλοι, οι οποίοι τίθενται σε κατάσταση αργίας μετά την ισχύ του ν.4093/2012, όσο και αυτοί που είχαν ήδη τεθεί σε κατάσταση αργίας και οι πειθαρχικές ή ποινικές υποθέσεις τους παραμένουν εκκρεμείς, με την έναρξη ισχύος του ν.4093/2012 (12.11.2012) λαμβάνουν το 1/3 των αποδοχών τους, εκτός αν υπάγονται σε μία από τις τρεις εξαιρέσεις που αναφέρθηκαν ανωτέρω, οπότε λαμβάνουν κατά περίπτωση το 1/4 των αποδοχών τους, δεν λαμβάνουν καθόλου αποδοχές ή λαμβάνουν το 75% των αποδοχών τους, αντίστοιχα.

ΘΕΩΡΗΘΗΚΕ

Αθήνα, 10-02-2014
Ο Πρόεδρος του Τμήματος

Ο Εισηγητής

ΙΩΑΝΝΗΣ ΤΡΙΑΝΤΟΣ
Αντιπρόεδρος του Ν.Σ.Κ.

ΚΩΝΣΤΑΝΤΙΝΟΣ ΚΥΡΙΟΠΟΥΛΟΣ
Πάρεδρος Ν.Σ.Κ.